

Michał Janiszewski – współpracownik gen. Jaruzelskiego, który „zniknął” z procesu organizatorów stanu wojennego

18 kwietnia 2019

Generał Michał Janiszewski, „prawa ręka” generała Wojciecha Jaruzelskiego, według prokuratorów IPN w 2007 roku już nie żył, dlatego też nie został jednym z oskarżonych w rozpoczętym wówczas procesie twórców stanu wojennego. W rzeczywistości zmarł w 2016 roku. Sprawa ta budzi liczne kontrowersje i spekulacje.

<https://www.youtube.com/watch?v=onbkuwwM4sQ>

Sprawę ujawnił 12 kwietnia 2019 roku TVN24, powołując się m.in. na akt oskarżenia we wspomnianym procesie i nekrolog generała. Według pierwszego z dokumentów prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach Piotr Piątek umorzył śledztwo wobec gen. Janiszewskiego, gdyż uznał go za zmarłego, podobnie jak dwóch innych generałów wchodzących w skład Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego: Tadeusza Hupałowskiego i Mieczysława Dębickiego. Proces rozpoczęty w 2007 roku pięć lat później doprowadził do skazania trójki oskarżonych (gen. Czesława Kiszczaka, Eugenii Kempary i Stanisława Kani), których uznano za „członków związku przestępczego, o charakterze zbrojnym”.

„Uśmiercenie” Janiszewskiego, bliskiego współpracownika gen. Wojciecha Jaruzelskiego, budzi wśród internautów różnego rodzaju domysły natury politycznej. W kwietniu 2007 roku, gdy składano akt oskarżenia, rządy sprawowało Prawo i Sprawiedliwość, które prezentowało się jako chcące ukarać

osoby odpowiedzialne za stan wojenny. Uwagę przykuwa fakt, że sekretarką gen. Janiszewskiego, gdy ten kierował Kancelarią Prezydenta PRL Wojciecha Jaruzelskiego, była Barbara Skrzypek – wieloletnia zaufana współpracownica Jarosława Kaczyńskiego, m.in. szefowa jego kancelarii i biura prezydialnego PiS. Skrzypek w latach 80. pracowała zresztą w Urzędzie Rady Ministrów, którym kierował wówczas gen. Michał Janiszewski.

Sprawę w rozmowie z portalem NaTemat.pl komentował Tomasz Leszkowicz, redaktor naukowy Histmag.org i badacz historii wojska w PRL.

– To kompromitacja Instytutu Pamięci Narodowej, którym kierował wówczas Janusz Kurtyka. Przecież to były osoby ze świecznika, informacje o ich śmierci przedostawały się do prasy. W przypadku Janiszewskiego nic takiego nie nastąpiło, a mimo to prokurator uznał, że generał nie żyje – stwierdza. Dodaje jednak: – Na razie wygląda to na głupi błąd. To się zdarza. Historycy i prawnicy też popełniają pomyłki – jak przedstawiciele każdej innej grupy zawodowej.

Internauci wiążą z tą sprawą również dr. hab. Sławomira Cenckiewicza, który w książce Długie ramię Moskwy. Wywiad wojskowy Polski Ludowej 1943-1991 (Poznań 2011), chociaż pisze wiele o generałach Jaruzelskim czy Kiszczaku, ani razu nie wspomina o Janiszewskim. Chociaż historyk ten jest blisko związany z Prawem i Sprawiedliwością, to wytłumaczeniem tego może być jednak fakt, że jego praca była poświęcona przede wszystkim wywiadowi wojskowemu, z którym Janiszewski nie był służbowo bezpośrednio związany.

Michał Janiszewski: życiorys generała „uśmierconego” przez IPN

Michał Konrad Janiszewski urodził się 15 czerwca 1926 roku w Poznaniu, w rodzinie inteligenckiej (jego ojciec Stanisław był lekarzem). Zawodową służbę wojskową rozpoczął w 1950 roku, od

tego czasu był też członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Jako oficer łączności służył w Węźle łączności MON oraz Szefostwie Wojsk łączności, a od 1963 roku w Sztabie Generalny, gdzie pełnił funkcję Komendanta Stanowiska Dowodzenia i zastępcy Szefa Oddziału Planowania Ogólnego Centrum Planowania Operacyjnego Zarządu I (Operacyjnego). W SG WP służył w okresie, gdy instytucją tą kierował gen. Wojciech Jaruzelski (1965-1968). Przyszły minister musiał wówczas zwrócić na niego uwagę, uznając go prawdopodobnie za sprawnego organizatora. W 1971 roku Janiszewski został zastępcą Szefa Gabinetu Ministra Obrony Narodowej, a rok później objął kierownictwo tej komórki.

Michał Janiszewski, od 1976 roku generał brygady, był bliskim współpracownikiem gen. Jaruzelskiego, kierując pracami jego kancelarii. Gdy w lutym 1981 roku szef MON został premierem PRL, gen. Janiszewski został szefem Urzędu Rady Ministrów, którym kierował do września 1989 roku, również w czasach sprawowania funkcji premiera przez Zbigniewa Messnera i Mieczysława F. Rakowskiego. Następnie, po wyborze Wojciecha Jaruzelskiego na Prezydenta, został Szefem Kancelarii Prezydenta PRL/RP. Funkcję tę sprawował do końca kadencji swojego szefa, a na stanowisku tym zastąpił go Jarosław Kaczyński, szef kancelarii Prezydenta Lecha Wałęsy. W latach 1984-1990 Michał Janiszewski był także szefem Gabinetu Wojskowego Przewodniczącego Komitetu Obrony Kraju (funkcję tę sprawował Wojciech Jaruzelski).

W praktyce Janiszewski był sekretarzem Jaruzelskiego przez prawie dwadzieścia lat, kierując pracą jego „sztabu”, również w czasie, gdy jego przełożony zajmował najwyższe stanowiska cywilne. – Półżartem-półserio można powiedzieć, że Janiszewski był dla Jaruzelskiego tym, kim Barbara Skrzypek jest dla Jarosława Kaczyńskiego – komentuje Tomasz Leszkowicz. Michał Janiszewski wszedł w skład Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, która w okresie stanu wojennego (grudzień 1981-lipiec 1983) pełniła rolę fasadowego zarządcy PRL. Według oceny m.in. prof.

Antoniego Dudka, generał był jedną z ważniejszych osób w ścisłym kierownictwie partyjno-państwowym w latach 80., chociaż warto dodać, że z racji pełnionej funkcji pozostawał w cieniu innych generałów z „ekipy Jaruzelskiego” (m.in. Czesława Kiszczaka, Floriana Siwickiego czy Józefa Baryły).

Sprawę „uśmiercenia” przez prokuraturę gen. Michała Janiszewskiego można uznać za rozwojową, zapowiedź złożenia zawiadomienia w tej sprawie ogłosił bowiem poseł Platformy Obywatelskiej Krzysztof Brejza.

Autorstwo: Histmag

Źródło: [Histmag.org](https://histmag.org)

Licencja: [CC BY-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

Bibliografia

1.

<https://natemat.pl/269959,kim-był-gen-michał-janiszewski-związeki-z-jarosławem-kaczynskim-i-pis>

2.

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/michał-janiszewski-komunistyczny-general-pominiety-przez-ipn,926798.html>

3.

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polityka/tajemnice-zaufanej-wspolpracownicy-prezesa-pis-barbara-skrzypek-pracowala-w/pthjvqq>

4. <https://katalog.bip.ipn.gov.pl/informacje/91455>